

Rypsi Rapsi 2025

1.4.2020 – 31.10.2022

LOPPURAPORTTI

27.1.2023

ProAgria

Satafood

 VILJELIJÄN
AVENA BERNER

SLC

 VYR
VILJA-ALAN
YHTEISTYÖRYHMÄ

 Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

Niemi-säätiö
Kylvösiemensäätiö

Sisällys

1. Hankkeen toteuttajan nimi	3
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus.....	3
3. Yhteenveto hankkeesta	3
4. Raportti	4
4.1 Hankkeen tavoitteet	4
4.2 Toteutus ja toimenpiteet.....	5
4.2.2 Aikataulu	13
4.2.3 Resurssit	13
4.2.4 Toteutuksen organisaatiot ja yhteistyökumppanit	14
4.2.5 Kustannukset ja rahoitus.....	14
4.3 Tulokset ja vaikutukset.....	15
5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi	17

1. Hankkeen toteuttajan nimi

RypsiRapsi 2025 -hankkeen toteuttivat ProAgria Keskusten Liitto ja Satafood Kehittämisyhdistys ry. Mukana hankkeessa oli koko öljykasviketju.

2. Hankkeen nimi ja hanketunnus

RypsiRapsi 2025, hanketunnus 784.

3. Yhteenveto hankkeesta

RypsiRapsi 2025 -hanke toteutettiin aikavälillä 1.4.2020-31.10.2022. Hankkeen toimenpiteinä olivat koetoiminta, öljykasvien huippuosaajakoulutus, viljelijätilaisuudet, öljykasviviljelyn onnistumistekijöiden selvitys sekä viestintä.

Koetoiminta koostui koeruutukokeista, jotka toteutettiin Inkoon Västankvarnin koetilalla ja Pohjanmaalla Isokyrön, Lapuan ja Vaasan alueilla sekä havaintokokeista, joita toteutettiin eri puolilla Suomea, lähinnä Etelä-Suomen, Satakunnan ja Pohjanmaan alueen viljelijöiden pelloilla. Koetoiminta keskittyi vaihtoehtoisten tuholaistorjunnan menetelmien kehittämiseen, kasvustorakenteen säätelyyn kevätöljykasveilla sekä syysöljykasvien viljelyvarmuuden parantamiseen. Keskeisinä käytännön viljelyä palvelevina tuloksina voidaan nostaa houkutuskaistojen käyttö kirppojen ja rapsikuoriaisen torjunnan osana, kylvötiheyden alentaminen hybridilajikkeilla kevätropsilla sekä syysöljykasvien talvehtimisen varmistaminen riittävän aikaisella kylvöajalla, nopean taimettumisen varmistamisella sekä kasvupisteen pitämisellä matalana. Lisäksi kokeissa nousi esille, että syysöljykasvien kylvötiheyttä tulisi nostaa Suomen oloissa nykyisestä suosituksesta. Havaintokokeissa saatiin myös lupaavia tuloksia hirvieläinten karkottamisesta Trico-karkoteaineella.

Öljykasvien huippuosaajakoulutukseen osallistui 37 henkilöä, ja heille järjestettiin neljän webinaarin koulutussarja sekä kolme pellonpiennartilaisuutta. Lisäksi järjestettiin opintomatka Ruotsiin Uppsalan alueelle.

Koronaviruspandemian vuoksi viljelijättilaisuudet järjestettiin etäyhteyksiä hyödyntäen webinaareina. Viljelijättilaisuuksia järjestettiin hankkeen aikana yhteensä viisi (5) talvikaudella 2020–2021, talvella 2022 sekä lokakuussa 2022. Tilaisuuksiin osallistui tilaisuutta kohden 70–190 osallistujaa.

Öljykasvien viljelyn onnistumistekijöiden selvitystä varten haastateltiin 13 kokenutta öljykasvien viljelijää ja tulokset koostettiin raporttiin, joka käännettiin myös ruotsiksi.

Viestintätoimina keskeisiä olivat rypsirapsi.fi sivusto sekä somekanavien päivitys ajankohtaisilla aiheilla Facebookissa, Instagramissa sekä Twitterissä. Lisäksi tehtiin lehtikirjoituksia ja artikkeleita mm. keskeisiin maatalousalan lehtiin ja Ruokaviraston uutiskirjeeseen sekä pidettiin esityksiä Kasvinsuojelupäivillä ja muissa viljelijätilaisuuksissa sekä MMM:n tilaisuuksissa. Öljykasviviljelystä tehtiin käytännönläheinen opastava video, joka käännettiin myös ruotsiksi.

Yhteenvetona hankkeessa tiedostettiin, että öljykasvien viljelyn kehittämiseen on kiinnostusta, öljykasvien viljelyä on mahdollisuus laajentaa uusille alueille ja uusia viljelytekniisiä ratkaisuja syntyy käytännön viljelyssä. Hyvät ja toimivat viljelykäytännöt tulee saada jakoon monipuolisesti eri kanavilla. Keskustelualustat ovat tärkeitä ideoiden ja testausten tulosten jakamiseen, mutta rinnalle tarvitaan myös koetoimintaa, joka ylläpitää kiinnostusta öljykasvien viljelyyn. Hanke esitti myös vaihtoehtoisia tapoja toiminnan jatkamiseen hankkeen päättymisen jälkeen.

4. Raportti

4.1 Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli kehittää syys- ja kevätmuotoisten rypsin ja rapsin viljelyä Suomessa koko öljykasviketjun tehokkaalla yhteistyöllä (viljelijät, neuvonta, teollisuus, kasvinjalostus ym.) siten, että alhainen satotaso saadaan nousu-uralle, viljelyvarmuus paranee sekä viljelyn kiinnostavuus ja viljelyala lisääntyvät. Tavoite oli saavuttaa keskimääräinen 2 000 kg/ha satotaso kevätöljykasveilla ja 2 500 kg/ha keskisatotaso syysöljykasveilla vuoteen 2025 mennessä.

Hankkeen tavoitteena oli lisätä tietoisuutta öljykasvien onnistuneesta viljelytekniikasta koe- ja havaintokoetoiminnan avulla. Näin saatiin selville satotaso rajoittavia tekijöitä ja luotiin uusia edellytyksiä onnistuneelle rypsin ja rapsin viljelylle Suomessa huomioiden myös syysöljykasvien viljelyn mahdollisuuksien laajeneminen. Hankkeen avulla viljelijöille jaettiin tietoa uusista tutkimustuloksista meiltä ja muualta. Hankkeessa hyödynnettiin öljykasviketjun yhteistyötä ja tehostettiin neuvontaa digitaalisesti somekanavia ja keskustelualustoja hyödyntäen. Hanke palveli koko Suomen öljykasvisektoria.

4.2 Toteutus ja toimenpiteet

Uuden viljelystrategian koe- ja havaintokoetoiminta

Koeruutu- ja havaintokokeita toteutettiin kolmen kasvukauden aikana vuosina 2020, 2021 ja 2022. Hankkeelle saadun jatkoajan myötä kokeita voitiin toteuttaa vielä yksi ylimääräinen kasvukausi 2022 alkuperäisen budjetin raameissa. Koeruuutoimintaa toteuttivat ostopalveluina pääasiassa NSL koetoiminta Etelä-Suomessa ja osittain pienemmällä volyymillä Viljelijän Avena Berner yhdessä Borealin ja Luken kanssa Pohjanmaalla. Koetoiminnan kustannus jäi alle 60 000 euroon NSL koetoiminnan osalta ja Viljelijän Avena Bernerin osalta alle 12 000 euroon, joten kilpailutusta ei tehty. Tärkeimpinä syinä kilpailutuksesta poikkeamiseen oli se, että käytännössä muita palvelun tarjoajia ei ollut olemassa ja palvelun markkinahinta oli tiedossa (viite: sähköpostikeskustelu Tommi Isosompin kanssa 6.10.2020). Havaintokokeita toteutettiin viljelijöiden pelloilla, ja heille sovittiin maksettavaksi korvaus kokeesta 300 euroa/tila/vuosi, ja jos he tekivät havaintoja ja mittauksia itse, korvaus oli 500 euroa/tila/vuosi.

Koeruuutokokeita tehtiin 8 kpl koskien kevätöljykasveja sekä 3 kpl koskien syysöljykasveja, mutta yhteensä eri kokeita yli vuosien toistot huomioiden oli 21 kpl. Kevätöljykasvien kylvötiheyskokeita toteutettiin kaikkina kolmena vuonna Västankvarnissa ja vuonna 2020 Pohjanmaalla tavoitteena selvittää vaikutus kasvustorakenteeseen, tuleentumiseen ja satoon. Houkutuskasvikokeita kirppojen ja rapsikuoriaisen torjunnan osana toteutettiin vuosina 2020–2021 Västankvarnissa. Lisäksi selvitettiin valkokukkaisen rapsin sekä seoskasvustojen vaikutusta rapsikuoriaisen aiheuttamiin tuhoihin. Kasvunsäädökokeita toteutettiin 2021–2022 ja typpilannoituskokeita vuonna 2021 Västankvarnissa. Syysöljykasvien kylvöaika ja kylvötiheyskokeita tehtiin Västankvarnissa vuosina 2020–2021 ja 2021–2022, mutta näistä jälkimmäiset tuhoutuivat talven aikana. Niistä kuitenkin mitattiin jäännöstyypen määriä. Pohjanmaalla tehtiin syysrypsin typpiporraskokeita 2020–2021 ja 2021–2022 keväisen typpilannoituksen säätämiseen syksyn biomassan perusteella.

Havaintokokeita tehtiin Etelä-Suomessa, Satakunnassa ja Pohjanmaalla koskien kevätöljykasveja 9 kpl ja syysöljykasveja 3 kpl. Yhteensä havaintokokeissa oli mukana 18 eri tilaa. Kevätöljykasvien havaintokokeissa testattiin eri kylvötiheyksiä, muokkausmenetelmiä sekä houkutuskaistoja ja eri houkutuskasvien tehoja. Syysöljykasveilla mitattiin syksyisen biomassan määrää ja taimien kokoa talvehtimista ajatellen, lajikkeiden eroja, testattiin Trico-karkotetta hirvieläintuhojen vähentämiseen sekä tehtiin loispistiäisen havainnointia rapsikuoriaisen vaivaamilla syysrypsilohkoilla. Useita syysöljykasvien havaintokokeita syksyisen kasvun mittaamisen ja eri perustamismenetelmien, kuten jyrskylvön osalta, tuhoutui talven 2022 aikana. Tulokset ovat luettavissa ja hyödynnettävissä hankkeen verkkosivuilla.

[Koetoiminnan tulokset on koottu liitteeseen 1\).](#)

Öllykasvien tuotannon huippuosaajien koulutus ja osaamisen välittäminen viljelijöille

Öllykasvien huippuosaajakoulutus toteutettiin talvikauden 2020-2021 sekä kesän 2021 aikana. Koulutukseen haku järjestettiin avoimesti rypsirapsi.fi sivuston kautta ja ilmoittautuneita saatiin 40 kpl. Näistä 37 henkilöä valittiin koulutukseen. Koulutukset jouduttiin koronatilanteen takia järjestämään webinaareina. Koulutuswebinaareja järjestettiin neljä eri teemoilla (öllykasviviljelyn haasteet ja pullonkaulat, lajikkeet, kasvinsuojelu, viljelytekniikka). Koulutuksissa oli mukana myös kansainvälisiä luennoitsijoita Tanskasta ja Liettuasta. Koulutuksien sisällöistä tehtiin esitysaineistojen lisäksi kirjalliset yhteenvedot, jotka lähetettiin kaikille osallistujille. Tämän lisäksi kasvukaudella järjestettiin kolme pellonpiennartilaisuutta, kaksi alkukasvukautena ja yksi sadonkorjuun lähestyessä. Koulutuksista kerättiin palautteet osallistujilta. Huippuosaajaryhmälle perustettiin koulutuksen jälleen WhatsApp-ryhmä tietojen ja kokemusten vaihtoon. Kanava on ollut aktiivisesti käytössä ja siellä liikkuu edelleen viikoittain viestiliikennettä.

Avoimet pellonpiennartilaisuudet ja koulutustilaisuudet viljelijöille

Koronatilanteen takia kaikki luentotyypiset viljelijättilaisuudet jouduttiin lopulta järjestämään webinaareina. Viljelijöille tarjottiin talvikaudella 2020–2021 kolmen webinaarin sarja öllykasvien viljelyn tulevaisuudesta, kasvinsuojelu- ja lajikenäkymistä sekä syysöllykasvien mahdollisuuksista. Talvikaudella 2022 (2.2.2022) järjestettiin webinaari öllykasvien viljelyvarmuuden ja kannattavuuden lisäämisestä sekä syksyllä 2022 hankkeen keskeisiä tuloksia kokoava loppuwebinaari (17.10.2022). Kaikista webinaareista ja niihin ilmoittautumisesta oli lehti-ilmoitus Maaseudun Tulevaisuudessa noin viikkoa ennen ja lisäksi ilmoitukset hankkeen somekanavilla, joista eri toimijat välittivät niitä eteenpäin. Webinaareihin oli avoin osallistumislinkki nettisivustolla. Webinaareissa oli mukana 70–190 osallistujaa tilaisuutta kohden. Lisäksi webinaarien aineisto ja nauhoitteet koottiin [rypsirapsi.fi sivustolle](https://rypsirapsi.fi) ja yhteenvedojen saatavuudesta tiedotettiin somekanavissa.

RypsiRapsi 2025 -hanke oli mukana osastollaan ja aiheillaan KoneAgriassa 2021, maatalousalan tapahtumassa AgriHuittinen 2022, Farमारissa 2022, Västankvarnin kenttäkoekierroksilla 2021 ja 2022 sekä Konemessuilla 2022. Konemessuilla 2022 hanke järjesti ohjelmavallalla keskustelutilaisuuden öllykasvien viljelyn tulevaisuudesta, johon osallistui viljelyn, teollisuuden, lajikejalostuksen ja kasvinsuojeluainehyväksynnän edustajia.

Tekijät onnistuneeseen öljykasviviljelyyn -selvitykset

Talvikaudella 2020–2021 toteutettiin 13 kokeneen öljykasvin viljelijän syvähaastattelu. Haastatteluteemat laadittiin kattamaan koko öljykasvien satokausi kylvöstä sadon myyntiin. Tavoitteena oli kerätä tietoa siitä, millä toimilla on onnistuttu saamaan hyvä ja laadukas sato käytännön viljelyssä. Näistä kokemuksista kerättiin suositukset kaikkien viljelijöiden käyttöön Öljykasviviljelyn menestysreseptit –nimiseen koosteeseen, joka käännettiin myös ruotsiksi ja julkaistiin RypsiRapsi 2025 -hankkeen sivuilla. Haastatteluissa yhteistyökumppanina toimi hankkeen keskeinen toimija Avena Nordic Grain, ja aineiston koonnin raportin muotoon teki Elisa Kivioja ProAgria Länsi-Suomesta osana hänen täydennyskoulutustaan.

Haastateltavista suurin osa oli viljellyt öljykasveja 1980-luvulta lähtien eli kokemusta oli kertynyt noin 40 vuotta. Suurin osa haastatelluista oli Etelä-Suomesta, muutamia kokemuksia saatiin myös Etelä-Pohjanmaalta. Tärkein kannustin öljykasvien viljelyyn nähtiin olevan kasvinvuorotus eli keino katkaista jatkuva viljanviljely. Öljykasvien esikasviarvo koettiin myös hyväksi ja sen todettiin parantavan maan rakennetta. Öljykasvisato vaatii vähemmän varastotilaa, mikä koettiin monessa vastauksessa selväksi eduksi. Myös tuotteesta saatava hinta nousi muutamassa vastauksessa kannustimeksi, mutta suurin osa koki muut hyödyt tärkeämmiksi. Kiirehuippujen tasaaminen oli myös monella peruste öljykasvien viljelyyn.

Suurin este syysmuotoisten öljykasvien viljelylle oli talvehtimiseen liittyvät riskit. Haasteita koettiin myös sopivan lohkon ja esikasvin löytämisessä. Kylvöajan koettiin osuvan juuri kiireisimpään puintiaikaan ja sadon valmistumista epäiltiin pohjoisissa olosuhteissa. Kevätöljykasvin myöhäinen kylvöaika keväällä helpotti vastaajien mielestä niiden tuholaiistorjuntaa.

Öljykasviviljelyn menestysreseptit –raportti

https://rypsirapsi.fi/site/assets/files/1357/oljykasviviljelyn_menestysreseptit_2021.pdf

Ruotsiksi https://rypsirapsi.fi/site/assets/files/1357/framgangsrecept_for_oljevaxtodling.pdf

Tehostettu öljykasvitiedotus

Rypsirapsi-fi-verkkosivu

Hankkeen toteutus aloitettiin valitsemalla hankkeen logon suunnittelijaksi sekä verkkosivujen toteuttajaksi Digitoimisto Huima Huittisista. Valinnan perusteena oli, että Satafoodin hankkeiden palvelintila, jonne rypsirapsi.fi -sivusto käytännön syistä sijoitettiin, tietoturvapäivitykset ja varmuuskopiointi ovat Digitoimisto Huiman hallinnoitavana. Graafisen ilmeen ja verkkosivujen suunnittelusta ja luomisesta sekä viestintämateriaalin ja -sisällön siirrosta uudelle toimittajalle olisi aiheuttanut huomattavia lisäkustannuksia. Uuden verkkosivuston perustaminen (sivuston ulkoasu ja rakenne, ohjelmointi ja asennus sisällönhallintajärjestelmään, sisällön syöttö ja kuvitus) ei olisi ollut tarkoituksenmukaista tai järkevää ottaen huomioon hankkeen käynnistämisen nopea aikataulu. rypsirapsi.fi -sivusto kopioitiin Satafoodin hankkeissa käytetyistä verkkosivualustoista. rypsirapsi.fi -sivusto avattiin 24.6.2020. Hankkeen toteutuksen aikana sivustolle lisättiin muutamaa otteeseen Digitoimisto Huiman toimesta erilaisia toimintoja, kuten lomakkeita ja koetoiminnan tietojenkeruualusta. Sivustolle koottiin hankkeen alussa kaikki keskeinen tieto rypsi ja rapsin viljelytekniikasta Suomessa, ja mm. lyhennettiin VYR öljykasvioppaasta keskeiset asiat sekä lisättiin uusia tietoja ja kansainvälisiä öljykasvilinkkejä. Verkkosivuaineiston päivittämistä ja täydentämistä on jatkettu koko hankkeen ajan Satafoodin asiantuntijoiden toimesta. Sivustolle on lisätty hankkeen tuloksia sekä webinaarien ja muiden tapahtumien tietoja, aineistoja ja nauhoitteita. Hankkeen verkkosivuilla hankkeen keskeiset asiat ovat myös ruotsin kielellä. Hankkeen viestintäryhmä linjasi hankkeen alussa, että kaiken sisällön ei sivustolla ole tarkoituksenmukaista olla täysin yhtenevä suomenkielisen kanssa. Kokonaisuudessaan hankkeen aikana katselukertoja sivustolla rekisteröitiin 17 787. Verkkosivusto on toiminnassa vuoden 2023 loppuun asti, jotta kohderyhmät voivat hyödyntää hankkeen materiaaleja vielä hankkeen päättymisen jälkeenkin.

RypsiRapsi 2025 Facebook-sivu

Hankkeen nimeä kantava [Facebook-sivu](#) avattiin 25.5.2020. Facebook-sivulla oli hankkeen päätyessä 854 seuraajaa. Demografisesti tarkasteltuna naisia seuraajista oli 26 % ja miehiä 74 %. Naisten ja miesten osuus on suurin ikäluokassa 35-44 vuotta. Facebookin sivuston seuraajien kärkipaikkakunnat ovat Helsinki ja Seinäjoki. Kaikkiaan hankkeen toteutuksen aikana Facebook-julkaisuja julkaistiin 190 kappaletta. Julkaisuissa käytettiin myös maksettua mainontaa, joiden avulla kohderyhmiä tavoitettiin kustannustehokkaasti. Facebook-päivityksiä on jaettu lisäksi toteuttajaorganisaatioiden ja öljykasvialan yritysten ja tuottajien Facebook-sivuilla.

RypsiRapsi 2025 Instagram-sivu

Hankkeen nimeä kantava [Instagram-tili](#) avattiin 26.5.2020. Instagram-tilillä oli hankkeen päättyessä 541 seuraajaa. Demografisesti tarkasteltuna naisia seuraajista oli 29,5 % ja miehiä 70,5 %. Naisten ja miesten osuus on suurin ikäluokassa 25-34 vuotta. Instagram-tilin seuraajien kärkipaikkakunnat ovat Helsinki ja Seinäjoki. Kaikkiaan hankkeen toteutuksen aikana Instagram-julkaisuja (julkaisut, videot) tehtiin 93 kappaletta. Instagram-storyja tehtiin hankkeen aikana 189. Myös Instagram-julkaisuissa käytettiin maksettua mainontaa, joiden avulla kohderyhmiä tavoitettiin kustannustehokkaasti.

RypsiRapsi 2025 –Twitter-tili

Hankkeen nimeä kantava [Twitter-tili](#) avattiin 29.5.2020. Twitterissä oli hankkeen päättyessä 101 seuraajaa. Twitter-julkaisuja tehtiin hankkeen aikana 49.

Lehtikirjoitukset

Hanketoimijat tuottivat itse ja hankkeen toimenpiteistä kirjoitettiin runsaasti kirjoituksia ja artikkeleita, joita julkaistiin eri verkko- ja sanomalehdissä:

- 🌻 [farmit.net](#) 26.5.2020 ja [Farmit 6/2020](#): RypsiRapsi 2025 - uuden vuosikymmenen viljelystrategia öljykasveille: Nostetta öljykasvien viljelyyn
- 🌻 [maaseuduntulevaisuus.fi](#) 28.5.2020: Mitä rypsin ja rapsin viljelystä pitäisi tutkia? – öljykasvihanke etsii ideoita koetoimintaan
- 🌻 [Maatilan Pellervo 10/2020](#): Öljykasvionnistumiset opiksi
- 🌻 [MTK-Uusimaan jäsenlehti Uusmaalainen syksy 2020](#): Uutta nostetta öljykasvien viljelyyn
- 🌻 [Maatilan Pellervo 11/2020](#): Öljykasvien tuotannon huippuosaajien koulutus

- 🌻 [Maatilan Pellervo 4/2021](#): Syysöljykasvien sato perustetaan syksyllä
- 🌻 [AGRImedia 11.3.2021 pääkirjoitus](#): Sittenkin öljykasveja
- 🌻 [Satakunnan Kansa ja sk24.fi 27.4.2021](#): Öljykasvit: Maanviljelijä seuraa rapsin pörssihintaa (Sivuotsikko: Rapsin hinta nousi, viljelyinto kateissa)

- 🌻 [Maatilan Pellervo 3/2022](#): Öljykasvien hinta innostaa
- 🌻 [Kasvinsuojelulehti 3/2022](#): Tuholaisten hallinta öljykasvien viljelyssä
- 🌻 [Farmi-lehti 5/2022](#): Onnistuminen öljykasvien viljelyssä. RypsiRapsi hankkeen yhteenveto. <https://www.lehtiluukku.fi/lue/farmi/5-2022/328982.html>

Lehti-ilmoitukset

- 🌻 Maaseudun Tulevaisuus 25.11.2020: RypsiRapsi 2025 ja Elina II –hankkeiden talvikauden 2020-2021 kolmiosaisen webinaarisarjan I osa
- 🌻 Maaseudun Tulevaisuus 15.1.2021: RypsiRapsi 2025 ja Elina II –hankkeiden talvikauden 2020-2021 kolmiosaisen webinaarisarjan II osa
- 🌻 Maaseudun Tulevaisuus 15.1.2021: RypsiRapsi 2025 ja Elina II –hankkeiden talvikauden 2020-2021 kolmiosaisen webinaarisarjan III osa
- 🌻 Maaseudun Tulevaisuus 19.1.2022 & 26.1.2022: RypsiRapsi 2025 - Lisää viljelyvarmuutta ja kannattavuutta –webinaari
- 🌻 Maaseudun Tulevaisuus 10.10.2022: Ratkaisuja öljykasvien viljelyyn – RypsiRapsi 2025 – loppuwebinaari

Esitelmät

- 🌻 Kasvinsuojelun syyspuinti 3.11.2020: Kehitystyötä öljykasvien viljelyn edistämiseksi
- 🌻 Kasvinsuojelupäivä 18.1.2022: Uusia kasvinsuojeluratkaisuja öljykasveille
- 🌻 Viljelijän Avena Berner 9.2.2022: Öljykasvien kannattavuus
- 🌻 Viljelijän Avena Berner 7.6.2022: Kevään tuholaitilanne öljykasveilla
- 🌻 Maatila 2030 webinaari 20.9.2022: Onnistuminen öljykasvien viljelyssä, öljykasvien viljelyn menestysreseptit-selvitys
- 🌻 MMM kasvinsuojelun neuvottelukunta 23.9.2022: Tuholaisten hallinta öljykasveilla
- 🌻 Helsingin yliopisto MAAT 017 Kasvintuotantoon perusteet kurssi 13.10.2022: Öljykasvit ja RypsiRapsi hanke
- 🌻 Viljelijän Avena Berner 13.10.2022: RypsiRapsi2025 -hankkeen koetoiminnan tuloksia

RypsiRapsi 2025 - Nostetta öljykasvien tuotantoon –video

Tarjouspyynnöt öljykasvien tuotantoa esittelevän videon tekemisestä toimitettiin 9.2.2022 kaikkiaan kolmelle (3) toimijalle ja määräaikaan (24.2.2022) saatiin kaksi (2) tarjousta (Mediafarmi 17.2.2022, Moods Oy 22.2022). Tarjouspyynnön mukaisilla painotuksilla korkeammat hintapisteet sai Moods Oy, 7535,00 €. Hinta ei sisällä lisäversioita (pilkottuja videoita x3 eikä someversioita x3). Videon kuluva aika-arvio oli ko. yrityksellä näkemyksemme mukaan liian alakanttiin (videokuvaus 12 h, valokuvaus 4 h). Lisätuntien hinta oli tarjouksessa 100,00–150,00 € / h. Moods käytti tarjouksen pohjana kuvaukseen kuluvia tunteja, ei hintaa / videot, kuten tarjouspyynnössä oli esitetty. Koska kasvukauden etenemistä on haasteellista ennakoita, lisätunteja arvioitiin tilaajaan toimesta kuluvan huomattavasti enemmän, jolloin kokonaiskustannukset olisivat nousseet yli toisen tarjouksen jättäneen yrityksen hinta-arvion.

Moodsin tarjous sisälsi lisäksi 2290 euroa projektin johdolle, suunnittelulle, visuaalisille ja graafisille määrittelytöille, jotka ovat tehty hankkeen puolesta jo aiemmin ja / tai sisältyvät käsikirjoitukseen. Moodsin laadulliset referenssit eivät painottuneet alkutuotantoon.

Mediafarmin tarjous oli ainoa, jossa tarjoukset oli eritelty tarjouspyynnön mukaisesti (hinta/ videot, hinta/kuvaukset): kaikki yhteensä (editointi, kuvat, spiikkaus) 13 700–14 400 €. Mediafarmin osalta huomioitiin esitettyjen referenssiasiakkaiden ja -videoiden vastaavanlaisuus ja osaaminen öljykasviviljelyyn. Kuvausten osalta Mediafarmi laatii suunnitelman asiakkaan kanssa valokuviiin ja videoon liittyen. Mediafarmilla on arkistomateriaalia öljykasveista ja kuvauspäivät ovat arvioita kokonaistyöstä, ja laskutus tapahtuu toteutuneen mukaan. Tarjouspyynnön mukaisin perustein, videotuotannon kokonaiskustannukset ja laadulliset referenssit huomioon ottaen öljykasvien videotuotannon tuottajaksi valittiin Mediafarmi Oy.

Öljykasvien tuotantoa esittelevä video julkaistiin 17.10.2022. Video käsittää yleisen osion, jossa tuodaan esiin öljykasvien viljelyä Suomessa yleisellä tasolla ja viestitään öljykasvien viljelyn tärkeydestä, sekä kevät- ja syysmuotoisten öljykasvien osiot. Videot on tekstitetty ruotsiksi. Video(t) julkaistiin ja niitä markkinoitiin Satafoodin ja ProAgrian Youtube-tileillä, rypsirapsi.fi -sivustolla sekä hankkeen sosiaalisen median kanavissa.

Videot:

[RypsiRapsi 2025 - Nostetta öljykasvien viljelyyn -video](#)

[RybsRaps 2025 - Ett lyft för odlingen av oljeväxter \(textad till svenska\)](#)

[RypsiRapsi 2025 - Nostetta öljykasvien viljelyyn: Yleistä öljykasvien viljelystä](#)

[RybsRaps 2025 - Ett lyft för odlingen av oljeväxter: Odling av oljeväxter \(textad till svenska\)](#)

[RypsiRapsi 2025 - Nostetta öljykasvien viljelyyn: Kevätöljykasvit](#)

[RybsRaps 2025 - Ett lyft för odlingen av oljeväxter: Vårrybs- och raps \(textad till svenska\)](#)

[RypsiRapsi 2025 - Nostetta öljykasvien viljelyyn: Syysöljykasvit](#)

[RybsRaps 2025 - Ett lyft för odlingen av oljeväxter: Höstraps och -rybs \(textad till svenska\)](#)

Muu tiedottaminen

Hankkeen Word- ja Powerpoint-asiakirjapohjat laadittiin hankkeen viestintäryhmän toimesta logon valmistumisen jälkeen. Myös öljykasvien viljelyyn liittyvää kuvamateriaalia on koottu huomattavasti hankkeen aikana.

Hankkeen huippuosaajakoulutukseen osallistuneille ja muille keskeisille sidosryhmien edustajille annettiin kiitoslahjaksi hankkeeseen osallistumisesta hankkeen logoa kantava, työkäyttöön sopiva liivi. Liiviin painatettiin lisäksi MMM:n logo.

Hanketyöryhmälle perustettiin Microsoft Teams -kanava materiaalien jakoa varten.

Hanketyöryhmälle perustettiin hankkeen alussa WhatsApp-kanava nopeaan tiedonvaihtoon ja tarkistuksiin kasvukauden ajalle, joka sulautui myöhemmin huippuosajakoulutuksen aikana perustettuun RR 2025 Huippuosajat -WhatsApp-ryhmään. Ryhmä luotiin 12.4.2021, ja siinä oli hankkeen päättyessä 36 jäsentä.

Hankkeen toimenpiteistä tiedotettiin Ruokaviraston uutiskirjeessä 19.10.2020, 18.12.2020, 16.2.2021, 15.6.2021, 15.2.2022 ja hankkeen jo päättyttyä joulukuussa 2022.

Hanke laati kannanoton 5.2.2021 uuteen Suomen CAP-ohjelmaan koskien erityisesti syyskylvöjen aloituspäivämääriä, jotta ne palvelisivat syysöljyasvien kylvöjä paremmin, syksyn typpilannoitusmäärää sekä peltokasvipalkkiota. Lisäksi annettiin lausunnot Buteo start-peittausaineen poikkeusluvan saamiseksi vuosina 2020, 2021 ja 2022.

Esittely hankkeesta löytyy toteuttajaorganisaation nettisivuilta:

<https://www.satafood.net/hankkeet/rypsirapsi-2025-uuden-vuosikymmenen-viljelystrategia-oljykasveille/>

Hankkeen havaintokoepelloille laadittiin kaksikielinen kyltti, jossa kerrottiin pellon olevan RypsiRapsi 2025 -hankkeen havaintokoepelto.

Hankkeesta on viestitty myös henkilökohtaisilla kontaktoinneilla.

Tiedotteet

Tiedote (suomeksi ja ruotsiksi) hankkeen alkamisesta 26.5.2020

RypsiRapsi -hankkeen työryhmät

Hankkeen alkaessa hankkeelle perustettiin työpakettien mukaan työryhmät: viestintätyöryhmä ja koetoimintatyöryhmä. Myöhemmin em. työryhmät sulautuivat yhdeksi hanketyöryhmäksi toimenpiteiden ajantasaisen tiedon välittämisen varmistamiseksi. Työryhmät ovat kokoontuneet Microsoft Teams -etäyhteydellä. Hanketyöryhmä on kokoontunut hankkeen aikana yhteensä 37 kertaa (ml. viestintä- ja koetoimintatyöryhmien palaverit). Palavereissa tarkasteltiin jo toteutettuja toimenpiteitä sekä suunniteltiin ja päätettiin tulevista toimenpiteistä. Lisäksi työryhmän palavereissa seurattiin kuukausitasolla hankkeen verkkosivujen ja sosiaalisen median kanavien kävijämääriä. Kaikista työryhmien palavereista laadittiin asianmukaiset muistiot. Työryhmä piti yhteyttä lisäksi sähköpostitse, puhelimitse sekä WhatsAppin kautta.

Hankkeen ohjausryhmässä toimivat Max Schulman, MTK (puheenjohtaja), Esa Similä, MTK peltokasvivaliokunta (varapuheenjohtaja), Jukka Virolainen (varalla Kati Lassi), Maa- ja metsätalousministeriö, Tero Heikkinen Avena, joka muuttui kevään 2022 aikana Timo Huttunen (varalla Perttu Korolainen), Apetit Kasviöljy Oy, Kalle Erkkola, Berner, Rikard Korkman, SLC, Katariina Vilppula, joka muuttui alkuvuonna 2022 Ulrika Wikström, VYR, Jari Lehmusvaara, Satafood, sihteerinä Tuuli Pirttikoski Satafood, ja asioiden esittelijänä Sari Peltonen ProAgria Keskusten Liitto. Ohjausryhmän kokoonpano hyväksyttiin Ruokaviraston taholta 18.5.2020 (sähköpostiviesti Tommi Isosomppi). Ohjausryhmä kokoontui kuusi kertaa hankkeen aikana ja hyväksyi hankkeessa suunnitellut ja täsmennetyt toimenpiteet sekä varojen käytön.

4.2.2 Aikataulu

Hanke alkoi 1.4.2020 ja päättyi 31.10.2022. Hankkeen alkuperäinen päättymispäivä oli 31.7.2022, mutta hankkeelle myönnettiin jatkoaikaa 31.10.2022 asti. Jatkoaika mahdollisti uuden viljelystrategian koe- ja havaintokoetoiminnan kauden 2022 täysimääräisen kasvukauden tulosten keräämisen sekä viestinnällisten toimenpiteiden jatkamisen. Päätös jatkoajasta saatiin 31.5.2021.

4.2.3 Resurssit

Hankkeen työntekijöitä olivat ProAgria Keskusten Liitosta hankkeen päävastuullinen vetäjä Sari Peltonen (hankkeen koordinointi yleisesti sisältäen hankehallinnon, koeruutukokeiden ja havaintokokeiden suunnittelu, huippuosajakoulutuksen organisointi, viljelijätilaisuuksien suunnittelu ja viestintä) sekä satunnaisilla pienemmillä työpanoksilla Ari Enroth ja Pertti Savela (öljykasvien kannattavuuslaskelmat), Eila Peitsi (tilavaraukset), Terhi Taulavuori, Leena Ilvesluoto ja Martina Candolin (hankehallinnon ja resurssoinnin suunnittelu) sekä Kati Virfell, Maria Salomaa sekä Suvi Anttila (näyttelyiden ja messujen RypsiRapsi-osaston ja ohjelman suunnittelu).

Satafood Kehittämisyhdistys ry:ltä hankkeen johdosta ja toteutuksesta vastasi Jari Lehmusvaara ja talouden seurannasta Päivi Perälä. Hankkeen toiminnasta vastasivat Jukka Saarinen (havaintokokeiden suunnittelu, öljykasviviljelynmenestysreseptit viljelijähaastattelut, viljelijätilaisuuksien ja huippuosajakoulutuksien suunnittelu sekä viestintä), Tuuli Pirttikoski (viestintä ja ohjausryhmän sihteeri) ja Katja Helenius (viestintä ja hanketyöryhmän sihteeri). Muina asiantuntijoina pienemmillä työpanoksilla toimivat Satafood Kehittämisyhdistys ry:llä lisäksi Maiju Tiiri ja Kaija Vesänen.

Hankkeessa koeruutukokeet toteutettiin ostopalveluna NSL koetoiminnan kautta Patrik Erlundin koordinoimana. Lisäksi koetoimintaa teki ostopalveluna Viljelijän Avena Berner Oy Matias Rönqvistin koordinoimana sisältäen mm. Borealin ja Luken toteuttamat kylvö- ja puintityöt. Havaintokoetoiminnassa ja hankkeen toimien suunnittelussa olivat vahvasti mukana ostopalveluina

Avena Nordic Grain Oy Fanni Heinosen koordinoimana sekä Lintukankaan tila Petri Lintukankaan koordinoimana. Hankkeen havaintokoetoimintaa tehtiin yhteensä 18 tilalla.

Öljykasviviljelyn menestysreseptit –selvityksen koosti raportiksi Elisa Kivioja ProAgria Länsi-Suomesta osana hänen täydennyskoulutustaan ProAgriassa. Tämä aihe palveli hänen opintojaan ja kuului osaksi hänen opintojaan ilman erillistä korvausta.

Seinäjoen havaintokokeesta eri houkutuskasveista valmistui opinnäytetyö https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/511671/Jarvenpaa_Veera_Luoma_Jarmo.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Etelä-Savon havaintokokeesta koskien syysrypsin rapsikuoriaisten ja loispistiäisten havainnointia koostettiin erillinen raportti:

https://rypsirapsi.fi/site/assets/files/1455/rypsirapsi2025_niina_saastamoinen_matti_paunonen_julkaisua_varten_18_10_2022_pdf.pdf

ja havaintokokeesta maksettiin poikkeuksena isompi korvaus suuren työmäärän takia.

Hankkeen aikana öljykasvien markkinatilanteesta tuotettiin kuukausittain (pl. heinäkuut) raportti rypsirapsi.fi-sivustolle ostopalveluna VYR:n toimesta. Hankkeen viestinnästä vastaava Satafood toi markkinakatsaukset myös muihin viestintäkanaviin.

4.2.4 Toteutuksen organisaatiot ja yhteistyökumppanit

RypsiRapsi 2025 -hankkeen toteuttivat ProAgria Keskusten Liitto ja Satafood Kehittämisyhdistys ry.

Lisäksi aktiivisina toimijoina hankkeessa ovat toimineet Avena Nordic Grain Oy (myöhemmin Apetit Kasviöljy Oy), Viljelijän Berner Oy, Nylands Svenska Lantbrukssällskap rf, Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

4.2.5 Kustannukset ja rahoitus

RypsiRapsi 2025 hanke sai rahoitusta Ruokaketjun toiminnan edistäminen hankehausta Ruokaviraston 1.4.2020 tehdyllä päätöksellä. Hankkeelle myönnettiin korkeintaan 335 013,00 euron suuruinen avustus ja omarahoitusosuuden tuli olla vähintään 20 % hankkeen toteutuneista kuluista eli 84 000 euroa. Omarahoitusosuuden maksaminen toteutettiin yksityisen rahan hankinnalta seuraavilta tahoilta: Avena Nordic Grain Oy 30 000 euroa, MTK 20 000 euroa, SLC 10 000 euroa, Berner Oy 5 000 euroa, Niemi-säätiö 10 000 euroa, Kylvösiemensäätiö 9 000 euroa.

Hankkeen budjetti, jota korjattiin (keltaiset kohdat) samassa yhteydessä, kun haettiin hankkeelle lisäaikaa 31.5.2021:

	2020		2021		2022		YHTEENSÄ	
	ProAgria	Satafood	ProAgria	Satafood	ProAgria	Satafood	ProAgria	Satafood
Palkat	16100	36683	30600	54911	24100	40531	70800	132125
Ostopalvelu	42633		67133		55634		165400	
Matkat	500	1500	2000	5000	1000	3000	3500	9500
Muut kulut	1861	1861	2481	2481	1448	1448	5790	5790
Yleiskulu	3818	4574	5090	6099	2969	3558	11877	14231
YHT	64912	44618	107304	68491	85151	48537	257367	161646
YHT. kaikki								419013
Ruokaviraston rahoitus 80 %								335013

Hankkeen toteutuneet kokonaiskustannukset 1.4.2020-31.10.2022 olivat 411 640,94 euroa eli 98 % myönnetystä rahoituksesta. Hankkeesta jäi käyttämättä näin ollen 7 372,06 euroa. Suurimpia poikkeamia budjetista olivat ennakoitua pienemmäksi jääneet matkakulut, mikä johtui korona-ajan vaikutuksista tapahtumien ja tilaisuuksien muuttuessa webinaareiksi ja etänä toteutettaviksi.

1.4.2020-31.10.2022						
	ProAgria	Satafood	Yhteensä kulut	Budjetti	Erotus (jäljellä)	% käytetty
palkat ja sivukulu	67 833,48	137 415,57	205 249,05	202 925,00	-2 324,05	101
matkat	1 643,67	4 610,55	6 254,22	13 000,00	6 745,78	48
ostopalvelut	164 526,93		164 526,93	165 400,00	873,07	99
muut kulut	4 300,00	5 229,83	9 529,83	11 580,00	2 050,17	82
yleiskulut	17 398,64	8 682,27	26 080,91	26 108,00	27,09	100
YHT.	255 702,72	155 938,22	411 640,94	419 013,00	7 372,06	98

4.3 Tulokset ja vaikutukset

Hankkeen keskeinen toiminta, tulokset ja aineistot on koottu <https://rypsirapsi.fi/> -sivuille.

Hankkeen keskeisiä käytäntöä palvelevia tuloksia olivat:

- 1) **Vaihtoehtojen ja uusien ratkaisujen löytäminen kemialliseen tuholaiistorjuntaan** (kirpat, rapsikuoriaiset). Hankkeen selkeimpiä uusia käytäntöjä osoittava tulos oli houkutuskaistojen perustaminen ja niiden ottaminen mukaan osaksi viljelytekniikkaa ja tuholaisten hallintakeinoja. Hankkeessa testattiin parhaat menetelmät toteuttaa houkutuskaistoja tai-reunuksia toisaalta tuholaispaineen vähentämiseksi ja toisaalta tuholaispaineen ennakoimiseksi. Hankkeessa saatiin myös alustavia tuloksia seoskasvustojen toimimisesta osana tuholaisten hallintaa, mutta samalla myös turvaamaan pölyttäjävaikutusta ja

luontaisten vihollisten ylläpitoa. Luontaisten vihollisten (erityisesti loispistiäinen) elinoloista ja niiden turvaamisesta tehtiin myös alustavia selvityksiä. Valkokukkaisen rapsin ei todettu vähentävän rapsikuoriaistuhoja. Sen sijaan sen todettiin houkuttelevan runsaasti kimalaisia. Lisäksi hankkeessa ohjeistettiin selkeästi kestävätkä kemiallisen torjunnan ohjelmat huomioiden turhien torjuntaruiskutusten välttäminen ja resistenssin ehkäiseminen, mikä vaikutti mm. siihen, että tiedossa on nyt laajemmin, ettei pyretroideja kannata käytetä rapsikuoriaisen torjuntaan, vaikka ne niille sallittuja aineita ovatkin.

- 2) **Kevätöljykasvien kasvustorakenteen säätely ja kylvötiheys** oli toinen selkeä kokonaisuus, jota selvitettiin hankkeessa sadontuotannon turvaamiseksi ja toisaalta viljelyvarmuuden parantamiseksi. Harvemmassa kylvössä öljykasvien varsi on tukevampi, sivuversoja syntyy enemmän ja lakoriski on pienempi. Tiheämmässä kylvössä päästään tasaisempaan tuleentumiseen, mutta lakoriski ja pahkahomeriski lisääntyvät. Hankkeen kokeissa todettiin, että hybridilajikkeilla voidaan alentaa kylvötiheyttä, kun taas populaatiolajikkeet hyötyvät tiheästä kylvöstä. Satoero eri kylvötiheyksillä oli kuitenkin pieni, mutta näillä säätelykeinoilla voidaan vaikuttaa viljelyvarmuuden parantamiseen ja niitä voidaan ottaa käyttöön riippuen mm. maalajista. Hankkeessa tuli myös vahvasti esille, että kevätoljykasvien viljelyä voitaisiin laajentaa uusille alueille, esimerkiksi kevätrypsiä enemmän Keski- ja Itä-Suomeen, joissa tuholaispaineet ovat vähäisemmät.
- 3) **Syysöljykasvien viljelyn vakiinnuttaminen** oli yksi hankkeen päätavoitteista. Hankkeessa tehtiin koeruutu- ja havaintokokeita syysöljykasveilla, mutta valitettavasti talvikauden mittavien tuhojen takia jälkimmäinen koevuosi 2021-2022 menetettiin. Aiempien vuosien kokeista voitiin kuitenkin todeta, että kylvöajasta ei saa myöhästyä. Kylvö on tehtävä viimeistään elokuun ensimmäisellä viikolla, jotta lämpösummaa taimettumisen jälkeen ehtii kertyä vähintään 450 astetta. Myöhäisemmässä kylvöajassa menetetään satoa noin tuhat kiloa hehtaarilta ja lisäksi talvehtiminen vaarantuu. Nopeammin kehittyvät lajikkeet eivät pystyneet kompensoimaan myöhäisempää kylvöä. Kokeissa tuli esille, että syysrapsin kylvötiheyssuositusta olisi syytä nostaa nykyisestä 50 kpl neliöllä 75-100 kpl:seen neliöllä. Kasvupiste ei nouse tiheämmässä kylvössä, ja riski kasvupisteen nousulle on vasta kun lämpösumma on yli 450 astetta. Hankkeissa tuotettiin paljon tietoa eri syysrapsilajikkeista, niiden talvenkestävyyksistä ja satopotentiaaleista. Hankkeen tuloksena suositeltiin syysrapsin viljelyn laajentamista pysyvämmän lumipeitteen alueelle, koska nähtiin sen hyvät talvehtimisen edellytykset pohjoisemmissa osissa maata. Hankkeessa tuotettiin tietoa syysrapsin kevään typpilannoitusmäärän suositusten pohjaksi syksyn biomassan perusteella. Näiden lopulliset tulokset jäävät julkaistavaksi hankkeen päättymisen jälkeen. Hirvieläintuhojen vähentämistä testattiin menestyksellisesti Trico-karkoteaineella.

- 4) **Tiedon välityksen tarpeet ja hyvät tiedonvälityskanavat** nousivat esille hankkeen kuluessa. Kun öljykasvien ympärillä tapahtuu ja tehdään koetoimintaa sekä järjestetään tilaisuuksia, pitää se yllä kiinnostusta öljykasvien viljelyyn. Tärkeänä asiana tuli esille, että hyvät ja toimivat viljelykäytännöt tulee saada jakoon monipuolisesti eri kanavilla. Esimerkiksi

RypsiRapsi-huippuosaajaryhmän WhatsApp-ryhmä osoitti tiedon vaihdon ja kokemusten jakamisen tärkeyden. Kanavalla liikkui viikoittain viestejä ajankohtaisista aiheista. Myös hankkeen somekanavia Facebookissa ja Instagramissa seurattiin aktiivisesti. Hanke tuotti tietoa öljykasvien viljelyssä onnistumisesta ja keräsi menestysreseptit hankkeen sivuille. Lisäksi tuotettiin opastava video öljykasvien viljelyyn.

- 5) **Yhteenvetona** hankkeesta voidaan todeta, että öljykasvien viljelyn kehittämiseen on kiinnostusta, öljykasvien viljelyä on mahdollisuus laajentaa uusille alueille, uusia viljelytekniisiä ratkaisuja syntyy käytännön viljelyssä ja että keskustelualustat tärkeitä ideoiden ja testausten tulosten jakamiseen, mutta rinnalle tarvitaan myös koetoimintaa.

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hanke esitti vaihtoehtoja öljykasvien viljelyn edistämiseen ja tiedon välittämisen keinoihin jatkossa. Taustalla oli ajatus, että tarvitaan aktiivinen taho öljykasviviljelyn edistämiseen, todellinen asiantuntija (yksi henkilö tai ryhmä), joka viestii ajankohtaisista öljykasviviljelyyn liittyvistä asioista ja parhaista viljelykäytännöistä viljelijöille (vrt. ”Suomen Albin Gunnarson”) sekä toteuttaa mahdollisesti koe-/kokeilutoimintaa. Ehdotukset toimintamalleista olivat uusi hanke, öljykasvityöryhmän / öljykasviyhdistyksen perustaminen VYR / Apetit alle, MTK öljykasvisektorin kehittämisrahan hyödyntäminen, jonka puitteissa osa-aikainen asiantuntija/ryhmä tai aluetiimien perustaminen. Hankkeen ohjausryhmä käsitteli ehdotuksia ja totesi, että jatkossa yhdistyksen tai työryhmän perustaminen olisi käytännöllisin, ja sovittiin että Apetit kutsuu relevantit tahot yhteen sopiakseen etenemistavoista.